

**Baskepensiones BGAE Indibidualaren
BASKEPENSIONES BURTTSA EURO
Gizarte Aurreikuspeneko Plan
Indibiduala**

(Inbertsio Printzipioen Adierazpena)

—

2021eko martxoa

I. PRINTZIPIO OROKORRAK

Inbertsioak aukeratzean, kontuan hartuko dira estatutuak, erregelamenduak eta indarrean dauden lege-xedapenak.

Baskepensiones BGAE Indibidualaren aktiboak inbertitzean, bazkide arrunten eta onuradunen interesari soilik begiratuko zaio, eta inbertsioak Ekonomia Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundearen (ELGA) merkatu antolatuetan egingo dira nagusiki.

Inbertsioen kudeaketa beharreko kualifikazioa eta lan eskarmentua duten pertsonen esku egongo da edo, egiteko horiek kanpora ateratzen badira, kreditu erakundeen, inbertsio kolektiboko erakundeen elkarte kudeatzaileen, inbertsio enpresen edo bizitza alorrean diharduten erakunde aseguratzaileen esku edo zeregin horretarako beharreko baimena duen beste edozein erakunderen esku, aldez aurretik beharreko kontratua sinatuta.

Aktiboen inbertsioa irizpide jakin batzuen arabera egingo da: segurtasuna, errentagarritasuna, likidezia, dibertsifikazioa, sakabanaketa, diru-kongruentzia eta epea. Aktiboek behar adinako dibertsifikazioa izango dute, aktibo batekiko, jaulkitzaile batekiko edo enpresa-talde batekiko gehiegizko mendekotasuna saihesteko, eta kontrako alderdiaren arriskua dibertsifikatzeko arrazoizko politika bat edukiko da beti.

Baskepensiones BGAE Indibidualak bere inbertsioetatik eratortzen diren ondasunen eta eskubideen gaineko titulartasuna edukiko du, eta horiek libre erabili ahal izango ditu.

II. INBERTSIO PROFILA

Erakundea planetan banatuta dago. Plan bakoitzak bere inbertsio-profila du, Gobernu Batzordeak aldatu ahal izango duena.

Baskepensiones Burtsa Euro BAPri atxikitako ondareak mantendu egingo du inbertitutako ondarearen % 75 eta % 100 arterainoko portzentajea errenta aldakor kotizatuan inbertitutako ondarea, zuzenean edo zeharka, Planaren inbertsio-bokazioarekin koherenteak diren Inbertsio Kolektiboko Erakundeen (IKE) bitartez (gutxienez ondarearen % 60 Euro Guneko herrialdeei dagokien errenta aldakorrean); gainerako ondarea honako hauetan inbertituko da nagusiki: ageriko edo eperako gordailuak, eta epe laburreko errenta finke publiko edo pribatua, gehienez 2 urteko mugaegunarekin. Unean uneko egoeraren arabera, % 2 gaingitu ahal izango da errenta aldakorreko maximoa, etenik gabeko hilabeteko epean, gehienez ere.

DJ EURO STOXX 50 burtsa-indizeari erantzungo dion inbertsio-politika garatuko da. Urtebeteko epean % 95ekoa izango da plan honen eta DJ EURO STOXX 50 burtsa-indizearen arteko gutxieneko korrelazio-koefizientea.

Behin-behinean, eta zorroaren arriskua murrizteko inplementatzen diren estrategietan, aipaturikoa baino korrelazio txikiagoa eduki ahal izango da.

III. GEI POLITIKA INBERTSIOAN

BASKEPENSIONES BGAE INDIBIDUALAK dio gizarte-, ingurumen- eta gobernu korporatiboaren arloko jardunbide iraunkorrak erabiltzeak aukera ematen diela erakundeei aurrera egiteko, irauteko eta epe luzera errendimenduak maximizatzeko. Horregatik, interesgarria da BGAEk jardunbide horiek kontuan hartzea inbertsioak gauzatzeko orduan, bere bazkideentzako emaitzen kalitate handiagoa lortzeko.

BGAERen inbertsio arduratsuko irizpideak, oro har onartutako nazioarteko arau, hitzarmen eta itunetan oinarritzen dira, batez ere Nazio Batuen Erakundearen esparruan. Testuinguru horretan, BGAERen nahia da bere inbertsioaren xede diren erakundeek honako printzipio hauek betetzea eta sustatzea beren jarduera-esparruetan:

- Giza Eskubideak errespetatzea.
- Ingurumena zaintzea.
- Gobernu Onaren Politikak egitea.
- Jardunbide egokiak zerga arloan.

Inbertsioak egiteko, jaulkitzailearen ebaluazioa egingo du, kontuan izanik gizarte erantzukizunaren ikuspegitik eginiko inbertsioari buruzko informazio-hornitzaileetatik eratorritako edota munduko erreferentziazko funts handiek adostutako kanpo uzteak, kanpo uztearen arrazoiak argitaratzen dituztenei eta esparru horretan ibilbide luzea dutenei bereziki erreparatuz, eta betiere kontuan hartuz BGAERen irizpideek erreferentziazko funts horien irizpideekin duten antzekotasuna edo bat-etortzea.

Politika hori zuzeneko inbertsioaren diru-zorroari (errenta finkoa eta errenta aldakorra) aplikatuko zaio eta, Inbertsio Kolektiboko Erakundearen bidezko inbertsioan, BGAEk modu kualitatiboan sartuko du gizartearen aurrean erantzulea den inbertsioaren erakunde kudeatzailearen politikari buruzko informazioa inbertsioa aztertzeke prozesuan.

Printzipio horiek betetzen diren ebaluatzeko, BGAEk aldizka aztertuko du inbertsio-zorroek lehen aipatutako irizpideak eta printzipioak betetzen dituzten ala ez.

Inbertsio-prozesuak kontuan izaten ditu iraunkortasunarekin lotutako arriskuak inbertsioari dagozkion erabakiak hartzeko garaian. Horretarako, BGAEk bere inbertsioaren xede diren aktiboen jaulkitzaileek argitaratutako informazioa hartzen du erreferentzia modura, eta baita kalifikazio konpainiek edo BGAEk berak bere metodologiari jarraiki egindako ESG arriskuen ebaluazioa ere.

BGAEk iraunkortasun-arriskua txertatzen du bere erabakietan jardute-ildo hauen bidez: kanpoan uzteko irizpideak, balioespenerako irizpideak, gaietan oinarrituak, kontrako inpaktuen ebaluazioa eta jabetza aktiboa gauzatzea.

Inbertsioetako iraunkortasun-arriskua, besteak beste, jaulkitzaile motaren, jarduera-sektorearen edo kokapen geografikoaren arabera izango da. Horrela, iraunkortasun-arrisku handiena duten inbertsioek horren ondoriozko aktiboen prezioa murriztea ekar dezakete eta, horrenbestez, BGA Eren inbertsio-zorroaren balioan eragin negatiboa izan dezakete.

BGA Eren prozeduren barnean, baita beharrezko eskabide-prozesuetan ere, bere erabakiek iraunkortasunarekin lotutako faktoreen gainean izan ditzaketen eragin kaltegarri nagusien (materialak edo materialak izan daitezkeenak) analisisia jasotzen da.

IV. INBERTSIORAKO EGOKIAK DIREN AKTIBOEN DESKRIBAPENA

Planak, zuzenean edo zeharka, IKE erakundearen bitartez, bere ondarearen % 75 eta % 100 arte inbertituko du errenta aldakor kotizatuan.

Errenta finkoko aktiboetan inbertituko da, gordailuak barne, eta diru-merkatuaren tresnetan, kotizatuak ala ez, zuzenean edo zeharka, IKE erakundearen bitartez.

Planaren inbertsioetako Errenta Finkoko aktiboek kreditu-kalitate handia izango dute (gutxieneko balorazioa: A-), edo Espainiarenaren berdina (azken hori apalagoa denean). Dena den, gehienez ere ondarearen % 25 inbertitu ahal izango da kreditu-kalitate ertaina duten aktiboetan (gehienez ere, honainokoak: BBB-), edo Espainiarenaren hiru maila beheragokoan (azken hori A- baino txikiagoa balitz); esan nahi baita, ertaina edo txikia den horretan). Bestalde, ondarearen % 10era arte inbertitu ahal izango da kreditu-kalitatearen aurreikuspenik gabeko errenta finkoko aktiboetan.

Kreditu-kalifikazioan, aitortza duen agentzia bat hartuko da kontuan gutxienez, eta agentzia horren kreditu-kalifikazioen desgloserik handiena. Jaulkipenetan gutxieneko rating bat baldin bada eta horiek kalifikatu gabe baldin badaude, jaulkitzailearen ratingean erreparatuko da.

Gehienez ere, ondarearen % 3 inbertitu ahal izango da errenta aldakorra eta errenta finkoaren alternatiba diren aktiboetan, eta, batez ere, hauetan: Hedge-Funds, Arrisku Kapitaleko Funtsak eta Higienezinaren Sektorerako Funtsak, beste aukera batzuei kalterik egin gabe.

Erakundeak operazioak egin ahal izango ditu deribatuen merkatu antolatuetan negoziatutako finantza-tresna deribatuekin, estaldura- eta inbertsio-helburuak betetzeko. Gainera, Erakundeak estaldura- eta inbertsio-helburua duten deribatuen merkatu antolatuetan kontratatu ez diren finantza-tresna deribatuak erabiltzea aurreikusten du, errenta finkoaren, dibisen eta errenta aldakorraren gaineko azpiko kasuan.

Bestalde, ez da baztertzeko merkatu arautuetan negoziatzeko onartu ez diren Errenta Finkoko eta Errenta Aldakorreko baloretan inbertitzea; betiere, baldintza hauek betetzen badituzte: sozietate-egoitza ELGAko herrialde batean duten entitateek jaulkiak izatea; transmisio librea mugaturik ez izatea; euren finantza-egoerak ikuskatuta egotea; eta azkenik, inbertsioaren unean, auditoreak azken erreferentzia-ekitaldiari oniritzia emanda izatea.

Aktibo ez-kotizatuetakoa inbertsioak ez du gaitutuko Planaren ondarearen % 10eko muga, edo uneko legediak finkatuko duen muga (hori txikiagoa balitz).

Planak bere ondarearen % 10a inbertituko du gehienez gorabidean dauden herrialdeetan.

Honako hauek ez dira aurrez ezarriko: jaulkitzaileak (publikoak edo pribatuak), baloreek kotizatzen duten herrialdeak edo merkatuak (gorabidean dauden merkatuetan inbertitu ahal izango da), dibisa-arriskuarekiko esposizio-portzentajea, errenta finkoko zorroaren batez besteko iraupena, burtsa-kapitalizazioa, sektore ekonomikoa.

Oro har, indarreko legediak jasotzen dituen aktibo guztiak erabili ahal izango dira inbertsiorako.

V. INBERTSIOEI LOTUTAKO ARRISKUAK

- Inbertsioak Errenta Aldakorrean: merkatu-arrisku handia izan ohi dute, hegazkortasun handiaren eraginez.
- Inbertsioak Errenta Finkoko Aktiboetan: merkatu-balioak gorabeherak ditu interes-tasen eta kreditu-kalitatearen arabera. Aktibo hauen merkatu-prezioaren gorabeheretikiko sentikortasuna handitu egiten da mugaegunerako epearekin.
- Inbertsioak Tresna Deribatuetan: eskura eginiko inbertsioen arriskuei gehitzen zaizkien arriskuak dituzte, palanka-efektuagatik. Gainera, merkatu antolatuetan kontratatu ez diren tresna deribatuetan, beste arrisku batzuk ere badaude: esaterako, eragiketen emaitza berrmatuko duen alderdien arteko konpentsazio-ganberarik ez dagoenez, gerta daiteke kontrako alderdiak kontratua ez betetzea.
- Inbertsioak euroak ez diren dibisetan: kanbio-tasaren gorabeheratik eratorritako arriskua dute.
- Inbertsio Alternatiboak: arrisku gehigarriak dituzte; hala nola gardentasunik eza prezioaren eraketan; likidezia-arriskua; merkatu-arrisku gehigarria palanka-efektuagatik; araudi-arriskua; eragiketa-arriskua; balorazio-arriskua; eta iruzur-arriskua, aktiboak ostuak izatekoa, inbertsiorako erabiltzen diren IKE erakundeetako kontrol-sistemen ahuleziagatik. Muga bat ezartzen zaie inbertsio hauei: ondarearen % 3 gehienez.
- Inbertsioak Kotizatu Gabeko Aktiboetan: likidezia-arrisku handiagoa dute. Gainera, arriskua egon daiteke aktiboaren balioa zenbatesteko orduan, merkatuak ez duelako balio hori zuzenean finkatzen. Muga bat ezartzen zaie inbertsio hauei: ondarearen % 10 gehienez.

VI. INBERTSIOEN ARRISKUAK NEURTZEKO METODOAK ETA KONTROL-PROZEDURAK

Hainbat prozedura erabil daitezke inbertsioen arriskuak kontrolatzeko. Jarraian zehazten dira.

Kontrol horien bitartez, zorroaren arriskuen ikuspegi global bat lor daiteke, eta, aldi berean, zorroa osatzen duten aktiboen ikuspegi espezifiko bat. Aktiboen artean, hurrengo atal bakoitzean arrisku handiena dutenak identifika daitezke, eta haien egokitzapena egiaztatu daiteke aurreko ataletan ezarri diren mugen barnean:

- Merkatu-arriskua:

Portzentajezko esposizioaren bidez honako hauek neurtzeko kontrol-prozedurak daude:

- Aktibo motak: errenta finkoa, errenta aldakorra, IKE erakundeak, etab.
- Sektorekako banaketa.
- Dibisarekiko esposizioa.
- Esposizio geografikoa

Interes-tasekiko esposizioa aldatutako iraupenaren bidez neurtzen da errenta finkoaren kasuan.

Deribatuekiko esposizioa, aldiz, portzentajeen bitartez ez ezik, gehienezko galera probablearen kalkuluaren bidez ere neurtzen da.

- Kreditu / kontrako alderdi arriskua:

Honako hauek neurtzeko kontrol-prozesuak daude:

- Kreditu-kalifikazio maila (rating), bai aktibo eta jaulkitzaileena bai zorroarena bere osotasunean.
- Portzentajezko esposizioa jaulkitzailearen / kontrako alderdiaren arabera.

- Likidezia-arriskua:

Likidezia-maila zehazteko kontrol-prozedurak daude (aktibo bakoitzaren nahiz zorro osoaren likidezia-maila). Maila hori neurtzeko, likideziaren sorkuntza-egunei erreparatzen zaie, planaren likidezia-beharrekin erkatuta.

Bestetik, Gobernu Batzordeak ezarritako likidezia-maila minimoa betetzen dela kontrolatzen da.

- Lege-arriskua:

Inbertsioei dagokienez, araudiaren betetze-maila kontrolatzen da, eta, horrekin batera, Inbertsio Printzipioen Adierazpenak eta Gobernu Batzordeak onartutako jarraibideek ezarritakoaren aplikazioa.

Ezarririk mugaren bat gaintzen denean, egoera erregularizatuko du erakundeak lehenbailehen, eta jakinaren gainean jarriko du erakundearen Presidentea. Azken horrek azalpenak emango ditu Gobernu Batzordearen hurrengo bilkuran, baldin desbideratzea garrantzitsua izan bada. Hala eta guztiz ere, Gobernu Batzordeak uste badu muga-gaintzea merkatuaren egoera igarokor baten ondorio izan dela, gaintzea baimendu lezake, egoerak iraun bitartean.

- Eragiketa-arriskua:

Eragiketarekin lotutako alderdiak kontrolatzeko prozesuak daude. Besteak beste: eragiketak berrestekoak; eragiketen likidaziokoak; eta kontziliazioa posizio kontabilizatuen eta gordailutakoen artean.

VII. PLAN BAKOITZAREN ARRISKU-PROFILA

Baskepensiones Burtza Euro Planaren zorroak % 100eko inbertsio-maximoa izango du Errenta Aldakor kotizatuan (II. ataleko salbuespenean izan ezik); hots, arrisku-maila oso handia.

Arriskua finkatzean, maila hauek hartu dira kontuan:

Oso Txikia: Batik bat Errenta Finkoko inbertsioetara bideratutako zorroa, Errenta Aldakorrarekiko esposiziorik gabe.

Txikia: Errenta Finkoko eta Errenta Aldakor kotizatuko aktiboetara bideratutako zorroa (bigarrenek ez dute guztizkoaren % 15a gaintuko).

Ertaina: Errenta Aldakor kotizatuko aktiboetan % 30 arte inbertitutako zorroa.

Handia: Errenta Aldakor kotizatuko aktiboetan % 60 arte inbertitutako zorroa.

Oso Handia: Errenta Aldakor kotizatuko aktiboetan % 60tik gora inbertitutako zorroa.

VIII. AURREIKUSITAKO URTEKO ERRENTAGARRITASUN-HELBURUA

Planaren errentagarritasuna bi elementu hauek baldintzatuko dute: aktiboen banaketak eta inbertitzen den merkatuen bilakaerak.

DJ EURO STOXX 50 indizeak lortutakoaren antzeko errentagarritasuna lortu nahi da eta hura gaintzeko ahaleginak egingo dira epe luzera.

Edonola ere, urteko azken Gobernu Batzordean, Planaren errentagarritasunaren estimazio bat egingo da hurrengo ekitaldi osorako.